2023

PHILOSOPHY

(Regular Generic)

Paper : PHI–RG–6016

(Philosophy of Religion)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) 'Faith is irrational'—Is it true?

'আস্থা নিৰ্বৌদ্ধিক'—এইটো সত্যনে ?

(b) According to whom, "Revelation is imparting to people of divinely authenticated truth"?

কাৰ মতে, ''ঐশ্বৰিকভাৱে প্ৰামাণিক সত্যক মানুহক অৱগত কৰোৱাটোৱে হৈছে দৈৱ প্ৰকাশ'' ?

(c) What is the meaning of the word 'Numen'?

'Numen' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(d) According to Descartes/Saint Anselm, "God is supremely perfect being".

(Choose the correct answer)

ডেকাৰ্ট/ চেইন্ট এনচেল্মৰ মতে, "ঈশ্বৰ হৈছে পাৰমাৰ্থিকভাৱে পূৰ্ণ সত্তা"।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) According to cosmological or causal argument, What is 'Causa sui'?

বিশ্বতত্ত্বমূলক বা জগত-কাৰণ যুক্তি অনুসৰি, 'Causa sui' কি ?

(f) Name the prime advocate of teleological argument.

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ প্ৰধান সমৰ্থকজনৰ নাম লিখা।

(g) According to Max Muller, Hinduism is a polytheistic/henotheistic religion.

(Choose the correct answer)

মেক্সমুলাৰৰ মতে, হিন্দু ধৰ্ম হৈছে বহুঈশ্বৰবাদী/ একৈকাধিদেৱবাদী ধৰ্ম।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) What is the basic difference between Monotheism and Monism?

একেশ্বৰবাদ আৰু অদ্বৈতবাদৰ মাজৰ মৌলিক পাৰ্থক্যটো কি ?

(i) From which two Greek roots the term 'pantheism' has derived?

কোন দুটা গ্ৰীকমূলীয় শব্দৰ পৰা 'pantheism' শব্দটো লোৱা হৈছে ?

(j) According to which theory of the relation of God and world, "after creating the world the creator does not intervene in the universe"?

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় কোনটো মতবাদৰ মতে, "জগত সৃষ্টিৰ পিছত সৃষ্টিকৰ্তাই বিশ্বজগতত কোনোধৰণৰ হস্তক্ষেপ নকৰে" ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is revelation?

দৈৱ প্ৰকাশ কি ?

(b) Define moral argument as a proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণ হিচাপে নৈতিক যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Write the name of any two theories about the nature and number of God.

ঈশ্বৰৰ প্ৰকৃতি আৰু সংখ্যা-সম্পৰ্কীয় যি কোনো দুটা মতবাদৰ নাম লিখা।

(d) What do you mean by ditheism?

দ্বীশ্বৰবাদ বুলিলে কি বুজা?

(e) Distinguish between Pantheism and Panentheism.

সৰ্বেশ্বৰবাদ আৰু সৰ্বধৰেশ্বৰবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাবিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the concept of immortality of Soul on the basis of conservation of energy.

শক্তিৰ অবিনশ্বৰতা নীতিৰ ভিত্তিত আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Briefly explain the role of faith in religious experience.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাত আস্থা বা বিশ্বাসৰ ভূমিকা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Briefly explain the teleological argument as a proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-প্ৰমাণ হিচাপে উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss five defects of the ontological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় তাত্ত্বিক যুক্তিৰ পাঁচটা দোষ আলোচনা কৰা।

(e) Write a short note on monotheism.

একেশ্বৰবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(f) Explain briefly about deism as a theory of the relation between God and world.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে অতিবৰ্তী ঈশ্বৰবাদৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe the characteristics of the idea of the Holy or Numinous as explained by Rudolf Otto.

ৰুডল্ফ অ'ট্টই ব্যাখ্যা কৰা অনুসৰি পবিত্ৰৰ ধাৰণা বা নুমিনাচৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Explain Tillich's concept of 'faith as ultimate corner'.

তিলিকৰ 'চৰম উদ্বেগ হিচাপে আস্থা'-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is 'prime mover'? Explain the concept of prime mover with reference to cosmological argument.

'আদি গতিচালক' কি? বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ সন্দৰ্ভত আদি গতিচালকৰ ধাৰণাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Critically discuss the moral argument as a proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় নৈতিক যুক্তিটোৰ সমীক্ষাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(e) What is politheism? Is the theory Philosophically satisfactory? Give your own opinion.

বহুঈশ্বৰবাদ কাক বোলে? এই মতবাদটো দাৰ্শনিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা সন্তোষজনকনে? তোমাৰ নিজৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

(f) What do you mean by the theories of nature or belief in God? Discuss the differences between polytheism and monotheism.

ঈশ্বৰৰ প্ৰকৃতি বা বিশ্বাস-সম্পৰ্কীয় মতবাদ বুলিলে কি বুজা? বহুঈশ্বৰবাদ আৰু একেশ্বৰবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) How does Spinoza explain Pantheism as a theory of the relation between God and world? Critically examine.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে সৰ্বেশ্বৰবাদ মতবাদটো স্পিনোজাই কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিছে? বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(h) What are the defects of Deism as a theory of the relation between God and the world? Discuss.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ সম্বন্ধ-বিষয়ক অতিৱৰ্তী ঈশ্বৰবাদ তত্ত্বটোৰ দোষসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

★★★